

Märtsi 3. pühapäev
Liturgiline värv – violet

VIIMANE ÕHTUSÖÖMAAEG

EELTEADMISI TEKSTI KOHTA Lk 22: 14–23

Pühaõhtusöömaaja seadmine.

Luuka jutustuses Jeesuse viimasest söömaajast on ära toodud mitmeid erilisi üksikasju, võrreldes Markuse ja Matteuse kirjeldustega.

1. Luukas paljastab äraandja alles peale õhtusööki.
2. Teised kirjeldavad paasasöömaaja valmistamist, Luukas toob esile õhtusöömaaja käigu üksikasju.
3. Luukas on ajaloolane ja uurija. Ta asetab söömaaja seadmise õigesse ajaloolisse konteksti. Tema eesmärk on näidata ka selle söömaaja tähtsust kogudusele. Seetõttu paneb ta lugejatele südamele täpselt meelde jätma Jeesuse sõnu selle söömaaja alatise seadmise kohta.
4. Luuka jutustuses räägitakse selle söömaaja kahest karikast – üks enne ja teine pärast õhtusööki.
5. See õhtusöömaag on uue lepingu pidusöök, mille Jeesus seadis oma surma mälestuseks. See on jumalariigi rõõmupidu maa peal.

Õhtusöömaaja algul rõõmustab Jeesus selle üle, et vaenlane ei saanud takistada Teda seda pidulikku õhtut veetmast koos oma jüngritega. Jeesus räägib sellest ühisest söömaajast ja sellest, et järgmise söömaaja peab Ta juba Jumala riigis.

Jeesuse lahkumissöömaag oli tõeline paasasöömaag. Kuid selles lahkumispeos on siiski ka rõõmupeole omaseid tunnuseid.

Õhtusöögi teine pool koosneb esimesest karikast ja selle juures lausunud sõnadest. Jeesuse sõnad kinnitavad selle õhtusöögi viimse aja olemust. Tavaliselt meenutab juuda rahvas paasasöömaaja juures kaugeid ajaloolisi sündmusi ning Jumala suuri tegusid, kui Ta päätis neid Egiptuse orjapõlvest. Jeesus suunas mõtted tulevikku. Juba nüüd võib ühiselt rõõmustada koos võidule jõudnutega.

19. salmis sisaldub söömaaja kolmas osa. Siin kerkib eriliselt esile selle söömaaja uus sisu. Leiva söömist alustatakse nagu alati tänupalvega, murdmise ja jagamisega. Jeesus annab nüüd leivale uue armuvahendi tähenduse: "See on minu ihu . . ." Sellega teostub uus osadus jüngerite keskel, Jeesuse ja jüngerite vahel ning Jeesuse ja koguduse vahel. Jeesuse ohvrisurm teeb tõeks Tema sõnad: "Mina olen eluleib . . ." Ohver ja selle mälestamine on osasaamine lepitusest.

Söömaaja neljandasse ossa kuuluv karikas jäi täiesti kristliku õhtusöömaaja tähiseks. Karikat edasi andes lausus Jeesus need tähtsad sõnad, mis seostasid selle karika Tema enda verega. Ihu ja veri kuuluvad lahutamatuult ühte. Jeesuse sõnadel on siin sama tähendus kui leiva juures lausutuilgi. Uus leping on lepitus Jumalaga Jeesuse surma läbi.

Sellesse paasasöömaaga ühendab Jeesus Kristuse-osaduse, koguduse osaduse, lootuse, mälestuse, Kristuse ohvri ja lepitussurma nägemuse.

Kohe söömaaja järel annab Jeesus teada, et sellesse lähedasse, ühise söömise läbi seotud ringi on vaenlane tunginud – see äraandja on nende hulgas. Inimese Poja äraminek on jumalik paratamatus, kuid see ei vabasta äraandjat vastutusest.

Airi Huotari, Oulu

KIRJAKOHT Lk 22: 14–23.

Esmärk: Lapsed saavad teada, et armulaud on Jeesuse sõprade ühine söömaeg.

VAIKSEKSJÄÄMINE JA PALVE

Küünalde süütamine, trianglite mäng.

PALVE:

Issand, me toome kõik oma pahad teod, halvad sõnad ja mõtted Sinu ette, ja palume, et Sa annaksid meile andeks ja teeksid meie meele rõõmsaks. Täname Sind, et Sa aitad meid. Tänu Sulle, et võime usaldavalt elada Sinuga osaduses. Aamen.

TEEMA ALUSTUSEKS

Loetakse kirjakoht Luuka 22: 14–23 salmide kaupa nii, et Piibel siirdub ühelt lapselt teisele (neile, kes oskavad lugeda).

PÄEVA SÕNUM

Samas peatükis on eespool räägitud, et paasapühad olid lähedal. Ülempreestrid ja kirjatundjad tahtsid Jeesust vahistada. Neile ei meeldinud see, mida Jeesus tegi ja õpetas. Nad plaanitsesid, kuidas saaks Jeesuse kinni võtta. Üks jüngritest, Juudas Iskariot, oli lubanud kinnivõtjaid aidata.

Nagu see tol ajal kombeks oli, saatis Jeesus kaks jüngrit, Peetruse ja Johannese, kõigile õhtusöögiks paasatalle valmistama.

Siis istuti õhtusöömaajale. Jüngreid oli kaksteist. Meenutame, keda me neist tunneme ja mida me neist teame.

- Peetrus ja Andreas olid vennad, ametilt kalurid.
 - Vennad olid ka Sebedeuse pojad Johannes ja Jakoobus.
- Johannese kohta öeldakse, et Jeesus armastas teda.
- Toomast õpime ülestõusmispühade-järgses jutustuses tundma kui kahtlejat.

Teiste jüngrite nimed on kirjas Mt 10: 2–4.

Jüngrid olid järginud Jeesust mitmesugustes olukordades. Nad olid omavahel sõbrad. Neil oli hea üheskoos olla Jeesuse lähedal.

Moodustatakse ring. Seistakse käsi-käes ja siis vaikselt tihedalt külg külje vastas. Pannakse korraks silmad kinni ja tunnetatakse, kui soe niiviisi on. Pannakse käed üksteisele ümber ja seistakse vaikselt, siis õõtsutakse veidi.

Minnakse tagasi istuma ja vesteldakse sellest, mida tuntakse, kui ollakse sõbra läheduses. Mis tunne võis Johannesel olla, kui ta söögilauas nõjatus Jeesuse vastu? (Sel ajal söödi pooleldi lamades, teisele käsivarrele toetudes.) Missugune võis olla Tooma ilme, kui Jeesus ütles, et alles ükskord taevas sööb Ta järgmise pidusöögi koos oma jüngritega? Küllap oli Toomas selle üle väga imestunud. Ja kindlasti ei vaadanud Juudas Jeesusele silma. Tal võis olla külm põrnitsev pilk.

Jeesus arvatavasti istus keskel ja jüngrid Temast mõlemal pool.

Laul ei puudunud leib ja veinikarikas, sest need kuulusid Jeesuse ajal õhtusöögi juurde. See oli söömaaeg, mil Jeesus ütles need sõnad, mida nüüdki kasutatakse püha armulaua juures.

LÕPETUSEKS

Õnnistussõnad ühel häälel.

LAUL